

Dabas zinības | Eksperimenti

Metāla termiskā izplešanās

Eksperimentā novēro, ka metāla priekšmetu sasildot, tie izplešas. Pārtraucot sildīšanu, tie atgūs iepriekšējo izmēru.

Nepieciešams:

1

- 5 centu monēta,
- nagliņas, 2 gabali,
- āmurītis,
- dēlītis,
- sērkociņi,
- svece,
- pincete.

Darba gaita:

2

1. Iesit koka dēlītī 2 nagliņas tā, lai attālums starp tām būtu precīzi tik liels, lai 5 centu monētu varētu izbīdīt starp tām.
2. Turot ar pinceti 5 centu monētu, uzkarš to sveces liesmā.
3. Izbīdi karstu monētu starp 2 nagliņām. Vai izdodas?

Methodiskās norādes:

3

Monēta izplešas kā jebkurš metāla ķermenis, ja to silda. Līdzīgu parādību var novērot apkārt mums: elektropārvades līnijās – vasarā vadi nokarājas zemāk nekā ziemā, dzelzceļā sliedes – sliežu salaiduma vietas ir šaurākas spraugas vasarā nekā ziemā.

Adaptēts pēc: „No rotaļām uz zināšanām” H. J. Press, R., Zvaigzne 1990.
Sagatavoja: Ingrīda Vaisjune

Pilnveidoja: Ābels Vatuļins

iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv